

ÖZET:Kariyer mesleklerde görev yapan memurun diğer kurumlardaki kariyer meslek kadrolarına naklen atanıp atanamayacağı hk.(13/7/2015-4775)

Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı emrinde istihbarat uzmanı olarak görev yapan personelin Bakanlığımız bünyesinde yer alan (A) grubu kariyer mesleklerden içişleri uzman ve uzman yardımcısı, mahalli idareler kontrolörü ve stajyer kontrolörü, Avrupa birliği uzman ve uzman yardımcısı, il planlama uzman ve uzman yardımcısı ile dernekler denetçi ve denetçi yardımcısı unvanlı kadrolara sınavsız olarak naklen atanmasının mümkün olup olmadığı hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 128 inci maddesindeki; "... Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir. Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır..." hükmü gereğince memurlar ile diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülüklerinin kanuna dayanması zorunludur.

14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun memurların bir kurumdan diğerine nakillerine dair 74 üncü maddesinde; "*Memurların bu Kanuna tabi kurumlar arasında, kurumların muvafakatı ile kazanılmış hak dereceleri üzerinden veya 68 inci maddedeki esaslar çerçevesinde derece yükselmesi suretiyle, buldukları sınıftan veya öğrenim durumları itibariyle girebilecekleri sınıftan, bir kadroya nakilleri mümkündür. Kazanılmış hak derecelerinin altındaki derecelere atanabilmeleri için ise atanacakları kadro derecesi ile kazanılmış hak dereceleri arasındaki farkın 3 dereceden çok olmaması ve memurların isteği de şarttır...*" hükmü bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 3/5/2002 tarihli ve 24744 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmeliğin 2 nci maddesinde (A) grubu kariyer meslek personeli kadrolarının nitelikleri temel olarak; özel yarışma sınavına tabi tutulmak suretiyle girilen ve belirli bir yetişme programı sonrası yeterlik sınavına tabi tutulan mesleklere ilişkin kadro ve görevler olarak ifade edilmiş, bu niteliklere sahip kadroların bir kısmının sayıldığı 657 sayılı Kanunun 36/A-11'inci maddesinde içişleri uzmanı, bakanlıklar merkez kuruluşları stajyer kontrolörleri ve dernekler denetçisi kadrolarına yer verilmiştir.

Bununla birlikte, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kariyer uzman personelin mesleğe giriş, yetişme ve yeterlik sürecine ilişkin temel hususların düzenlendiği ek 41 inci maddesinde; "...Uzman yardımcılığına atanabilmek için; 48 inci maddede sayılan şartlara ek olarak, yapılacak yarışma sınavında başarılı olma ve en az dört yıllık lisans eğitimi veren ... öğretim kurumlarından mezun olma şartı aranır.

Uzman yardımcılığı mesleğe özel yarışma sınavı ile alınır. Uzman yardımcılığı giriş sınavı merkezi sınav sonuçlarına göre; yazılı ve sözlü sınav veya yalnızca sözlü sınavdan oluşur.

Uzman yardımcılığına atanmalar, en az üç yıl çalışmak ve istihdam edildikleri birimlerce belirlenecek konularda hazırlayacakları uzmanlık tezi, oluşturulacak tez jürisi tarafından kabul edilmek kaydıyla, yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazanırlar...

Uzman ve uzman yardımcılarının mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri, yarışma sınavı, tez hazırlama ve yeterlik sınavı ile uzman ve uzman yardımcılıyla ilgili diğer hususlar, Devlet Personel Başkanlığının görüşü alınarak kurumlarınca hazırlanacak yönetmelikle düzenlenir.

İkinci, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarda yer alan hükümler, 36 ncı maddenin 'Ortak Hükümler' bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen uzman ve uzman yardımcılarında merkez teşkilatına ait kadrolarda bulunanlar ... hakkında da uygulanır." düzenlemesi yapılmıştır.

Özel olarak incelendiğinde ise, 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 38 inci maddesinde; "*Bakanlık Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünde kontrolörler istihdam edilebilir. ...*

Kontrolörlerin işe alınma ve istihdamlarında müfettişlerin tabi olduğu esas ve usuller uygulanır.

Kontrolörlerin görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenir." hükmüne yer verilmiş, 11/04/1984 tarihli ve 18369 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Kontrolörleri Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinde "*Kontrolörlüğe, mahalli idareler stajyer kontrolörü olarak girilir Mahalli idareler stajyer kontrolörlüğüne atanabilmek için 7 nci maddede belirtilen şartları taşımak, eleme ve giriş sınavını kazanmak şarttır..."* düzenlemesi yapılmıştır.

Aynı Kanunun ek 1 inci maddesinde; "*İllerde plan ve program uygulamalarında il planlama uzman ve uzman yardımcıları istihdam edilir.*

Uzman yardımcılıklarına atanabilmek için, ...

b) Yapılacak yarışma ve yeterlik sınavında başarılı olmak,

...

şarttır.

Uzman yardımcılığında en az 3 yıl çalışmak ve olumlu sicil almak kaydıyla açılacak yeterlik sınavında başarı gösterenler 'İl Planlama Uzmanı' unvanını alırlar..." hükmüne, ek 2 nci maddesinde; "*İçişleri Bakanlığında dernekler denetçileri ve dernekler denetçi yardımcıları istihdam edilir.*

Dernekler denetçi yardımcılığına atanabilmek için, ...

b) Yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak,

...

Şarttır.

Dernekler denetçiliği ve dernekler denetçi yardımcılığı yarışma ve yeterlik sınavları ile yetiştirilme ve çalışma esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir." hükmüne, 22/09/2004 tarihli ve 25591 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İçişleri Bakanlığı Dernekler Denetçileri Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinde; "*Dernekler Denetçiliğine, Dernekler Denetçi Yardımcısı olarak girilir. Dernekler Denetçi Yardımcılığına atanabilmek için bu Yönetmeliğin 11 inci maddesinde belirtilen şartları taşımak ve bu Yönetmelikte belirtilen eleme ve giriş sınavını kazanmak zorunludur."* düzenlemesine yer verilmiştir.

Yine, 14/4/1989 tarihli ve 367 sayılı Bakanlıklarda ve Bağlı Kuruluşlarda Avrupa Birliğiyle İlgili Birimler Kurulması ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde; "*Avrupa Birliği uzman yardımcılığına atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda sayılan şartlara ilave olarak aşağıdaki nitelikler aranır:*

...

c) Yapılacak giriş ve yeterlik imtihanında başarılı olmak,

..." hükmü, 3 üncü maddesinde; "*2 nci maddeye göre uzman yardımcılığına atananlar en az üç yıl çalışmış ve olumlu sicil almak kaydıyla açılacak yeterlik imtihanına girmek hakkını kazanırlar. İmtihanda başarılı olanlar 'Avrupa Birliği Uzmanı' unvanını alırlar."* hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 1/11/1983 tarihli ve 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Kanununun 19 uncu maddesinde; "*MİT fiili kadrosuna dahil personelden teşkilatın özelliği ve hizmetin gerekli kıldığı şart ve vasıflar gözönüne alınarak teşkilata intibak edemedikleri üstlerince tescil edilenler, MİT Müsteşarının teklifi ve Başbakanın uygun görmesi üzerine genel hükümlere göre başka bir kurum veya kuruluşa naklen atanırlar."* hükmü bulunmaktadır. Ancak, söz konusu hükmün, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı memurlarının belirli şartlarda nakline ilişkin hususları içermekle birlikte, gerek düzenleniş

amacı, gerekse yürürlüğe girdiği tarih göz önüne alındığında sonraki tarihlerde yürürlüğe konulan kariyer meslek personeline ilişkin mevzuata istisna teşkil etmediği değerlendirilmektedir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; kariyer meslek personelinin nitelikleri ve atamalarına ilişkin esasların düzenlendiği mevzuat incelendiğinde, Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı emrinde istihbarat uzmanı olarak görev yapan personelin Bakanlığınız bünyesinde yer alan (A) grubu kariyer mesleklerden içişleri uzman ve uzman yardımcısı, mahalli idareler kontrolörü ve stajyer kontrolörü, avrupa birliği uzman ve uzman yardımcısı, il planlama uzman ve uzman yardımcısı ile dernekler denetçi ve denetçi yardımcısı unvanlı kadrolara sınavsız olarak naklen atanmasına cevaz veren herhangi bir düzenlemenin bulunmadığı mütalaa edilmektedir.

